

Raqs wa Risala

Elektronisch buikdansvakblad voor Nederland en Vlaanderen

Jaargang 9, nummer 47, maart 2016

Colofon

Raqs wa Risala verschijnt 6 x per jaar. Het blad wordt kosteloos per e-mail gestuurd aan abonnees en gepubliceerd op <http://raqswarisala.wordpress.com>.

Aanmelden als abonnee kan door een bericht met als onderwerp 'abonnement' te sturen naar mata.kucing46@yahoo.com.

Redactie: Judith Scheepstra, Peter Verzijl
Vormgeving advies: Rosanne Pouw.

Aan dit nummer werkten mee:
Peter Verzijl, Sena Roehl, Roelien Reinders, Marjan Kleinen, Patrick McDonald, Tjololo Photo, Frech, Melissa Maples

**De volgende deadline is
15 april 2016**

Artikelen kunt u sturen naar mata.kucing46@yahoo.com.
De redactie beslist of een artikel wordt geplaatst.

Het copyright van het materiaal in dit blad berust bij de makers. Niets uit het blad mag worden vervoelvoudigd of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de maker.

Het in zijn geheel doormailen van het pdf bestand en het maken van printjes voor eigen gebruik zijn toegestaan.

ISSN: 2210-3074

Voorwoord

Het is niet de eerste keer dat er in Raqs wa Risala gepleit wordt voor eenvoud in de oriëntaalse dans. Danseres Sena is van mening dat eenvoud essentieel is voor de verdere ontwikkeling van de dans. Maar eenvoud is iets heel anders dan eenvoudig.

Ben jij een echte buikdanseres of is buikdans voor jou niet meer dan een hobby? Peter Verzijl heeft een vragenlijst opgesteld waarmee je dat zelf kunt testen.

A zeggen en B doen. Dat zie je regelmatig op internet, op dvd's en bij buikdansvoorstellingen. Met als gevolg veel 'klassieke' buikdans die niet klassiek is en baladi die geen baladi is. Waarom doen we dat toch?

In dit nummer ook het tweede deel van ons buikdansfeuilleton. Danseres Elisa werkt zich behoorlijk in de nesten, daarbij geholpen door collega Natalya.

Tot slot is er aandacht voor buikdansmuziek. Van het label ARC Music, de thuishaven van Hossam Ramzy, Emad Sayyah en Bashir Abdel 'Aal.

Judith Scheepstra
Hoofdredacteur

Onze auteurs

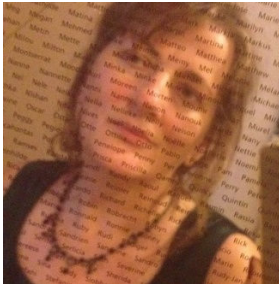
Peter Verzijl

Peter Verzijl (www.farouq.nl) maakte begin 1989 kennis met de oriëntaalse dans. Hij behoort tot het handjevol mannen in Nederland dat zich met deze dans bezighoudt en treedt op onder de naam Farouq. Sinds 1993 geeft hij lessen en workshops en sinds 2003 is hij een van de docenten van de Verdiepingscursus, een landelijke cursus voor gevorderde danseressen en leraressen die meer verdieping in hun dans en lesgeven nastreven. Van 1990 tot 2002 schreef hij in het buikdansblad 'Navel' vooral recensies, interviews en artikelen over de achtergronden van de oriëntaalse dans.

Marjan Kleinen

Marjan Kleinen (Sadiya) kwam als klein kind in aanraking met Arabische muziek en dans en zette in 1999 haar eerste schreden op het buikdanspad. Sindsdien geeft ze workshops, lessen en optredens rond deze prachtige dansvorm. De laatste jaren is ze zich gaan verdiepen in cross-overs (ATS en fusion) en danstheater. Onder de naam Caravan Saray maakt ze (interactieve) voorstellingen voor kinderen en volwassenen. Daarnaast vervaardigt en ontwerpt zij (buikdans)kleding op maat.

Roelien Reinders

Ik dans, mediteer, doe aan Kundalini Yoga en schrijf proza en poëzie. Door mijn meditatie ben ik tot de conclusie gekomen dat het de ultieme taak van een artiest of kunstenaar is om de lezer of toeschouwer te verheffen, te inspireren. Zo wil ik het voortaan doen. Daarom hoop ik dat de lezers een warm gevoel overhouden aan mijn verhaal Goud of Geluk. Meer verhalen van mijn hand zijn te vinden via <http://about.me/roelien.reinders>. Kijk ook eens naar www.facebook.com/omgaan.met.emoties en geef me een 'like'je als het je aanspreekt.

Sena Roehl

Sena was al sinds haar vroege jeugd gefascineerd door eigenlijk iedere dans. Via verschillende dansvormen is ze uiteindelijk bij buikdansen terecht gekomen. Buikdansen is sinds 1985 haar passie. Ze geeft al meer dan 25 jaar les in de klassiek egyptische stijl en baladi is één van haar specialiteiten. Privélessen worden druk bezocht, voor persoonlijke groei, meer zelfvertrouwen of een op het lijf geschreven choreografie. Samen met Lady Moonlight geeft Sena een Tarab opleiding in Den Haag. Neem gerust ook eens een kijkje op de website www.senadance.com.

Judith Scheepstra

Judith Scheepstra heeft sinds 1997 haar hart verpaid aan de oriëntaalse dans. Als amateur danseres is zij soms nog te zien op het podium en op locatie. In 2002 startte ze met de buikdans startpagina, die uiteindelijk meer dan 3000 links bevatte naar buikdansinformatie over de hele wereld, maar nu is opgeheven. Daarnaast is Judith al ruim 25 jaar journalist en redacteur. Momenteel is zij vooral geïnteriseerd door de geschiedenis en beeldvorming van de oriëntaalse dans.

🌀 Eenvoud siert de dans 🌀

De oriëntaalse dans vernieuwen door terug te gaan naar de basis. Weg van acrobatische trucs en met meer aandacht voor de variaties op een beperkt aantal bewegingen en de persoonlijke touch van de danseres. Dat is de wens van danseres Sena. Dat lijkt simpel, maar blijkt moeilijker dan gedacht.

In de loop der jaren is de oriëntaalse dans een richting in gegaan, die mij enigszins zorgen baart. Maar laat ik eerst teruggaan naar het begin; mijn begin althans.

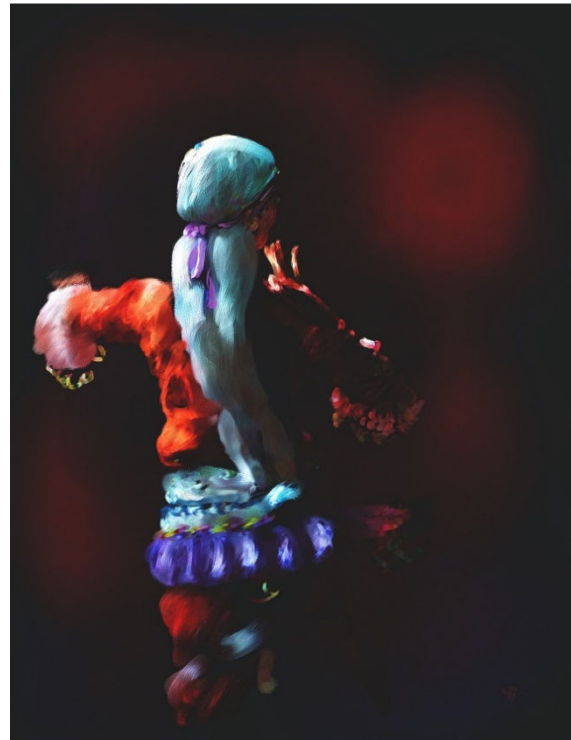
Duitsland

In Duitsland heb ik de oriëntaalse dans leren kennen in de jaren '80. De scene was enorm uitgebreid en ik kon er geen genoeg van krijgen om daar workshops te volgen. Het bewegingsrepertoire dat wij aangeboden kregen van de nationale en internationale dansers en danseressen, was op één blaadje samen te vatten. Maar de uitdrukking en de manier waarop was onnoemelijk variatierijk. Iedere docent had zijn eigen manier om de geboden bewegingen uit te voeren. Daarnaast was er een zuiverheid en eenvoud die zelfs nu nog mijn hart sneller laat kloppen. Het was een aaneenschakeling van bewegingen, waarbij emoties, schoonheid, levensvreugde en verdriet werden uitgebeeld. Natuurlijk waren de bewegingen ook moeilijk en zeker niet gemakkelijker aan te leren dan die van nu. Er werd grote waarde gehecht aan het uitvoeren, het hoe en wanneer, en vooral: op welke muziek. Toen werd mij al duidelijk dat techniek de basis en de draagkracht was van de verdere ontwikkeling van de dans.

Het idee dat ik in het begin had, moest ik al snel opgeven: ik dacht namelijk dat ik na het leren van de techniek wel klaar was. Er werden eindeloze herhalingen aangeboden van de enkele bewegingen. Bijvoorbeeld op verschillende muziekstukken, met vele variaties in snelheid en uitstraling, vanuit verschillende posities en met oneindig veel armposes. Het is mij na al die tijd nog bijgebleven welke invloed dit op mij had; door het bestuderen van de bewegingen die werden aangeboden en die er nooit, maar dan ook nooit, hetzelfde uitzagen.

Van binnenuit

Het werd in die tijd waardevol gevonden om de bewegingen vanuit je binnenste, vanuit je hart te laten komen met de bijbehorende emoties. Dit vond ik een van de moeilijkste dingen om te leren. Natuurlijk waren er ook bewegingen bij die gecompliceerd waren - of er zo uitzagen. Naderhand bleken dit geraffineerde passen-combinaties te zijn, die vanuit verschillende

richtingen werden uitgevoerd en ook steeds werden herhaald. Ook werd er gevarieerd in de grootte van de bewegingen en in de snelheid van de uitvoering. Sommige combinaties gebruik ik nog steeds. En juist door die kleine maar zo effectieve herhalingen en variaties bleef het boeiend om naar te kijken. Bij het bestuderen van de klassieke danseressen zag je dat deze combinaties ook veelvuldig door hen werden gebruikt. De passencombinaties werden met fijne en steeds wisselende nuances gedanst en aan de muziek aangepast. De variatie van een beperkt aantal bewegingen, gecombineerd met een hoogstpersoonlijke uitdrukking van de danseres, zorgde ervoor dat de dans er bij iedere danseres totaal anders uitzag, steeds weer opnieuw het hart raakte en niet als saaie herhalingen werd gezien. Juist vanwege de eenvoud en de persoonlijke expressie van de danseres.

Deze bewegingen en combinaties dienden als basis voor de verschillende stijlen: saaidi, klasiek, baladi, enzovoort. Uiteraard werden deze stijlen gecombineerd met het bijbehorende karakter, de energie en uitdrukking. Je volkomen identificeren met de uitvoering van

de stijl die je danste, was een must. Het gebeurde wel eens dat iemand de stijl als niet eerlijk danste en dat uitte zich meestal in overdreven gestes en mimiek. Daar werd je dan meteen op aangesproken, met het verzoek om met het hart te dansen en de uitdrukking van de dans hierin eerlijk te laten doorstromen. Het heeft mij heel wat tijd gekost dit te begrijpen, laat staan door te laten vloeien in mijn dans.

Acrobatische trucs

Hoe anders is het tegenwoordig, nu er steeds weer gegrepen wordt naar moeilijke bewegingen, trucs en ingewikkelde passen. Dit verrijkt de dans niet maar maakt haar onbegrijpelijk, als een tentoonstelling voor het publiek. De dans wordt verbasterd tot een acrobatische voorstelling die ook voor menig getalenteerde danseres te hoog gegrepen is. De onzekerheid slaat toe. Danseressen voelen zich gedwongen om mee te doen met deze trend, wat soms tot bizarre uitvoeringen leidt. Omdat er geen ruimte meer is voor persoonlijke expressie in beweging en iedereen elkaar nadoet, is het resultaat een eindeloze stroom van trucs die ook hoogst onpersoonlijk is geworden...

Persoonlijke touch

Mijn wens zou zijn dat we weer dichterbij de oorsprong van de oriëntaalse dans teruggaan. Ze is, laten we eerlijk zijn, in haar schijnbare eenvoud bijzonder moeilijk. Mijn wens is dat we weer meer aandacht besteden aan de variaties op een beperkt aantal bewegingen en de persoonlijke touch van de danseres. Zodat we met dat waar de oriëntaalse dans voor staat, namelijk het etaleren van eenvoud en de ziel van de danseres, het publiek weer boeien met hartverwarmende en gevoelige bewegingen en oprechte emoties.

Wat kunnen we doen? Hoe kunnen we deze ommekeer maken? Het belangrijkste is dat we ons losmaken van de huidige gediceerde stijl, vooral de New Cairo stijl, en weer de eenvoudige bewegingen gaan praktiseren. Dat we het gevoel weer op nummer één zetten en niet de kille techniek. Het is een proces dat van binnenuit moet groeien, vanuit een eerlijke intentie. Want gevoel en eerlijkheid in de dans moeten voorop staan.

Opluchting

Het zal voor vele danseressen die besluiten deze weg te gaan volgen, een opluchting zijn om los te komen van al de voorgeprogrammeerde bewegingen en technieken en een eigen stijl te mogen en kunnen toelaten. We moeten ons hart weer openen en de dans

laten doorstromen, met de intentie mensen te bereiken met onze emotie en niet met onze techniek. Als wij als danseressen besluiten deze weg in te slaan, ben ik ervan overtuigd dat de oriëntaalse dans enorm kan gaan groeien en ook de weg opent voor minder lenige en acrobatische leerlingen. Dan zullen verfijning en schoonheid niet meer gebonden zijn aan de beperkingen van het lichaam. Dit houdt ook in, dat leeftijd en gewicht, anders dan nu, een ondergeschikte rol zullen gaan spelen.

De danseressen van vroeger groeiden in hun uitstraling met het vorderen van hun leeftijd. Deze ommekeer zal niet gemakkelijk zijn, omdat het publiek behalve met kille technieken ook 'gevoerd' wordt met perfecte figuurtjes. Ik ben ervan overtuigd dat het publiek niet te onderschatten is: het is een spiegel van onszelf. Wat we geven krijgen we terug. Niets is zo verraderlijk als gespeeld sentiment. Het gevoel moet vanuit het diepste van je hart komen, het moet eerlijk en gemeend zijn alvorens je het met je publiek mag delen. Zo zul je je publiek gelukkig maken en verstoeld doen staan. Wat is er mooier en relaxter dan simpele bewegingen op je lievelingsmuziek te doen en plaats in je hart over te houden om dit ongeëvenaard door te kunnen laten stromen? Zonder twintig draaiingen met je hoofd, zonder je haar te gooien of buigingen naar achteren te hoeven doen!

Ontwikkeling door eenvoud

Misschien wek ik de indruk tegen alle vernieuwingen te zijn, maar dat is niet zo. Nieuwe bewegingen kunnen verrassend zijn en meerwaarde voor je dans betekenen. Zonder vernieuwing geen groei. Het belangrijkste is dat de basis bestaat uit de klassieke en eenvoudige en toch zo moeilijke uitvoering. Vanuit deze basis is er plaats voor individuele vernieuwing, dat wil zeggen geen massaproductie van trucs die er overal hetzelfde uitzien en op den duur gruwelijk gaan vervelen. Door het weer toepassen van de eenvoud van de dans, wordt er plaats gemaakt voor individuele ontwikkeling en kunnen de danseressen groeien in hun eigen stijl en lichaam.

Ik ben er van overtuigd dat door eenvoud terug te brengen in onze dans, wij een ontwikkeling tegemoet gaan, die een enorme verrijking zal gaan geven en een ongekende diversiteit.

Sena Roehl

(Illustratie CC BY-NC 2.0 Patrick McDonald)

What's in a name?

Soms verbaas ik me wel eens ergens over, zo ook over dingen die ik tegenkom binnen het buikdanswereldje. Eén daarvan is de stijl die een dans in het programmaboekje van een gala, bij YouTube filmpjes of op de aftiteling van een dvd krijgt toebedeeld.

Zo verbaas ik me er iedere keer weer over hoe gemakkelijk er wordt omgegaan met de kwalificatie 'klassiek', of zo je wilt 'classical Egyptian'. Iets minder vaak zie je het met 'baladi'. Het waarom ervan is me niet duidelijk. Het kan onwetendheid zijn of onachtzaamheid. En misschien is het wel interessant doenerij om je dans klassiek te noemen.

Er lijken zich maar weinig mensen aan dit fenomeen te storen, maar ik doe het wel. In sommige gevallen voel ik me zelfs voor de gek gehouden, zoals door de danseres Selwa Rajaa die in de jaren '90 hier behoorlijk populair was onder de naam Suraya Hilal. Haar 'Ghawazee'-dansen bleken pure fantasie te zijn en in niets te lijken op de authentieke Ghawazeedansen, hoewel ze altijd pretendeerde het patent op authenticiteit te hebben. Een knap staaltje van 'in het land der blinden is één oog koning', waar haar discipelen maar al te graag in traptten.

Uiteraard zijn er vele interpretaties van begrippen mogelijk, maar als je het vergelijkt met de schilderkunst, dan zie je daar meestal een veel duidelijker indeling: impressionisme is duidelijk anders dan expressionisme en het wordt ook niet met elkaar verwisseld. In een dansvorm die ook graag een kunstvorm wil zijn, zoals de buikdans, is dit allemaal veel onduidelijker.

Klassieke dans

Eerst even over de klassieke dans. Zelf heb ik geleerd dat klassieke buikdans de dans is die globaal van de jaren '40 tot midden jaren '60 het meest populair was in Egypte en waarmee

bekende en minder bekende danseressen in ontelbare (meestal) zwart-wit films optraden. Het eerste kenmerk was dat zij dansten in bewegingspatronen die per danseres verschilden maar die alle het diffuse, het ronde, het binnenlichamelijke, de minimale bewegingsvariatie, de flow in de bewegingen en een zekere slordigheid in het bewegingspatroon met elkaar gemeen hadden. Of de danseressen nu zo beroemd waren als Samia Gamal www.youtube.com/watch?v=DJNHfmETIVk, of Taheya Carioca www.youtube.com/watch?v=LQyq-0hQUwo of onbekend, zoals Hermeen www.youtube.com/watch?v=Wf_gN95X1s0, ze hadden het allemaal. Een tweede kenmerk was de typische orkestvoering uit die jaren. Het type bewegingen en de muziek samen maakten de dans klassiek.

Andere energie

Wat ik nu vaak zie bij een aangekondigde klassieke dans is dat óf het bewegingspatroon uit de jaren '40-'60 (vooral energetisch) niet wordt getoond óf dat er niet op muziek uit die jaren wordt gedanst. In het ongunstigste geval is geen van beide het geval of hoor je een moderne versie van een klassiek muziekstuk, zodat de klassieke sfeer helemaal weg is. Waarom noem je het dan klassiek?

Kijken we naar de Spaanse Ashmil Yassul www.youtube.com/watch?v=U58qdE35e2c in haar 'classical dance': de muziek is verre van klassiek en haar ingestudeerde uptempo sluierdans al helemaal niet. Het overkomt ook zeker niet de minsten. De bekende danseres

Aziza 'bezondigt' zich er ook aan. In wat wordt aangekondigd als Classical Egyptian www.youtube.com/watch?v=nk71BRLI3u0 is de muziek een moderne en absoluut niet klassiek aandoende uitvoering van het muziekstuk uit de film Aziza uit 1954 met Naima Akef. Het bewegingspatroon van de Canadese danseres is - hoewel Aziza ook in het heupgebied prachtige binnenlichamelijke bewegingen kan uitvoeren - erg westers (strakke choreografie, overduidelijke balletelementen, westerse sluiervoering, gestileerde armen). Een gemiste kans voor deze topdanseres om te laten zien dat ze echt wel snapt waar ze mee bezig is.

De Amerikaanse danseres Princess Farhana www.youtube.com/watch?v=XyVFtFuNQGo doet het beter als ze wél op een typisch klassiek muziekstuk (Raqs Leila) danst. Hoewel ze in kwaliteit onderdoet voor Aziza en haar bewegingspatroon ook westers is, zie ik bij haar net iets meer klassieke elementen: minder gestileerdheid, iets minder sluiertucs en meer 'slordigheid' dan bij haar Canadese collega.

Baladi

Bij de baladi zie je het verschijnsel van A noemen, maar B doen ook. Zowel in bewegingspatroon als in muziekuitvoering. De in Zuid-Amerika populaire Argentijnse danseres Saida danst bijvoorbeeld op www.youtube.com/watch?v=bhKO7ElrFw op baladi-achtige muziek, die een Egyptische opbouw heeft, maar onmiskenbare Argentijnse invloeden bevat. Haar kostuum is al opvallend niet-baladi (want tweedelig) maar het meest in het oog springt haar bewegingsrepertoire, dat gechoreografeerd is, niet zo geaard, hard, op effect gericht, a-sensueel en gevoelloos.

Hoe anders is de dans van de Egyptische danseres Hayatim www.youtube.com/watch?v=mXbAu1flgHA, die alle elementen bevat van zowel de baladimuziek als het bewegingsrepertoire (geïmprovisiseerd, geaard, volks, speels en sensueel).

Tja, what's in a name? En hoe voorkom je nu zo'n 'foute' naamgeving, of anders gezegd: hoe voorkom je dat je er eventueel kritiek op kunt krijgen omdat je niet danst wat je pretendeert te dansen?

Daar hebben Beata en Horacio Cifuentes www.youtube.com/watch?v=b7KKnSrJF1o een mooi antwoord op. Zij noemen hun dansen meestal Oriental Fantasy. Daar kun je alle kanten mee op en je ondervangt ook de kritiek van eventuele scherpslijpers.

Peter Verzijl

Heb je nog een VIDEORECORDER en ben je dol op Egyptische danseressen van 'toen'? Lees verder:

GRATIS af te halen op een nader overeen te komen plaats:
7 VIDEOBANDEN van Hossam Ramzy:
"The stars of Egypt"

Stuur een berichtje naar
m.minnema@inter.nl.net

🌸 **Buikdansmuziek verkennen** 🌸

Met "Discover Bellydance" heeft ARC Music vorig jaar een sampler afgeleverd van de buikdansmuziek die het label heeft geproduceerd tussen 1995 en 2012. Met een goede selectie dansbare muziek, waarvan de helft van Hossam Ramzy. Maar ook een wat oudere cd is de moeite waard.

Op de cd "Discover Bellydance" (EUCD2587), staan 17 nummers, afkomstig uit Egypte, Libië, Libanon, Morocco, Turkije, Tunesië en Macedonië. Ruim 73 minuten muziek op één schijfje en dat is voor ARC Music relatief veel.

Het bijbehorende boekje vertelt over de nummers vrij weinig. Het zegt meer over de cd's waarvan de nummers afkomstig zijn. Met teksten als 'gloednieuw', die erop duiden dat ze gewoon van de coverteksten van de bron cd's zijn overgenomen. Wat meer info over de muziek, bijvoorbeeld waarover de liedjes gaan, was welkom geweest. Overigens zijn de meeste nummers instrumentaal.

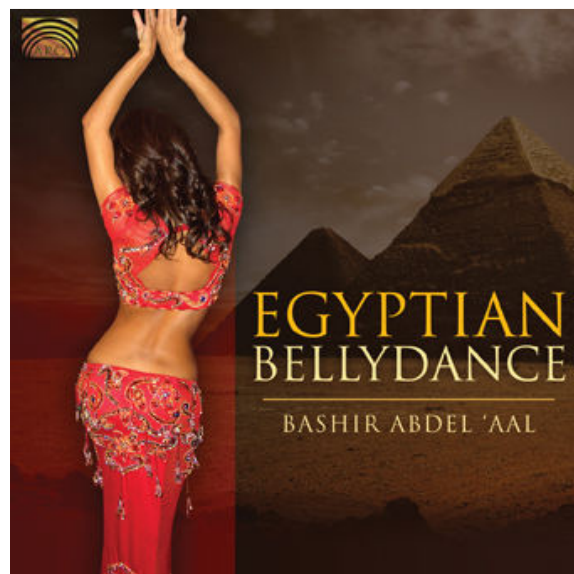
De Libanese Emad Syyah is goed voor twee nummers (Houllou houllou, La tfakkir ktir) en ook zangeres Dalinda neemt twee liedjes voor haar rekening (Yeslam Galbak, Enta). Verder zijn er de Turkse nummers "Üsküdar giderken" en "Söyleyin yıldızlar sevgilim nerde" (Tamer Henna) door Hüseyin Türkmencer. Het laatste heeft waarschijnlijk iedereen al in zijn of haar collectie. Verder het swingende Balkan nummer "Kočov čoček" door Ferus Mustafov en "Raheel" door André Hajj. En een zouteloze versie van "Sidi Mansour" door Ez-Zouhour.

De muziek van Hossam Ramzy is zwaar oververtegenwoordigd, maar de nummers zijn - zelfs naar mijn smaak - op een enkele uitzondering na goed gekozen. Niet echt

representatief voor de muziek van Ramzy, maar wel gunstig voor deze cd.

Het eerste Ramzy nummer - in samenwerking met Phil Thornton - "Storm over Giza" lijkt me uitstekend geschikt voor een verhalende dansvoorstelling. Verder horen we Sehr Oyounik, Rasta baladi, Serena, Sawagy (Hossam Ramzy en Jimmy Waldo), Kholkhal Taheyya, The Pearl in My Heart en Sahret Ghawazy.

Persoonlijk heb ik momenteel een voorkeur voor een heel andere, al wat oudere cd uit de ARC Music collectie: "Egyptian Bellydance" van de Syrische fluitist Bashir Abdel 'Aal en zijn ensemble (EUCD2178) uit 2008. Met 11 tracks en in totaal ruim 55 minuten muziek: frisse uitvoeringen van voor een deel overbekende Egyptische buikdansmuziek (Gamil Gamal, Zinah) en veel baladi.

Over de prijs van beide cd's is eigenlijk geen zinnig woord te zeggen. Bij Bol.com kosten ze nu beide ongeveer evenveel en heb je dus met de 'vollere' cd meer waar voor je geld. Bij de verschillende verkooppunten van Amazon lopen de prijzen nogal uiteen; het loont dus de moeite om even wat rond te shoppen (en misschien ook zelf even te luisteren hoe de nummers klinken). Of ze gewoon voor een paar euro te lenen bij de bibliotheek.

Judith Scheepstra

Ben jij een echte buikdanseres?

Neemt buikdans een belangrijke plaats in je leven in of heeft het slechts een marginale betekenis? Probeer met dit quizje uit te vinden of jij een echte buikdanseres bent of niet. Hoe dan ook, neem het niet al te serieus...

1. Hoe denk je over het voeren van een artiestennaam?
 - a. Die heb ik niet 3
 - b. Die gebruik ik alleen als ik optreed 5
 - c. Die gebruik ik altijd, ik gebruik mijn eigen naam nooit 7
 - d. Dat vind ik onzin 1

2. Hoe denk je over buikdanskostuums?
 - a. Ik heb geen buikdanskostuum en hoef er ook geen 1
 - b. Een noodzakelijk kwaad als ik soms eens optreed 3
 - c. Ik heb er meer dan 10 in de kast hangen 5
 - d. Daar heb je er nooit genoeg van 7

3. Als er in je paspoort een beroep zou staan, wat zou er in staan?
 - a. Mijn echte beroep (onderwijzeres, accountmanager etc.) 3
 - b. Mijn echte beroep én buikdanseres 5
 - c. Ik zou er geen beroep inzetten 1
 - d. Buikdanseres natuurlijk 7

4. Naar welke muziek luister je het liefst?
 - a. Arabische en Turkse muziek 7
 - b. Westerse muziek 1
 - c. Westerse muziek maar ook Turkse en Arabische muziek 3
 - d. Arabische en Turkse muziek maar ook wel westerse muziek 5

5. Buikdans is voor mij...
 - a. Een aardige vrijetijdsbesteding 3
 - b. Ik kan me geen leven zonder voorstellen 7
 - c. Absoluut niet belangrijk 1
 - d. Toch wel een belangrijk iets in mijn leven 5

6. Als er een volgend leven zou zijn dan zou ik terug willen komen als...
 - a. Iemand met een dikke portemonnee 1
 - b. Buikdanseres of buikdanslerares 7
 - c. Geliefd persoon 5
 - d. Iemand met een succesvolle carrière 3

7. Hoeveel uur per dag ben je met buikdans bezig?
 - a. Meer dan 22 uur, ik droom er zelfs over 7
 - b. Meer dan een uur denk ik 5
 - c. Een kwartier toch wel 3
 - d. Tussen 0 en 15 minuten 1

8. Als ik niet meer zou kunnen buikdansen...
 - a. Zou ik dat niet erg vinden, genoeg andere dingen te doen 1
 - b. Dan zou mijn wereld instorten 7
 - c. Zou ik dat jammer vinden maar ik vind wel wat anders 3
 - d. Zou ik dat heel erg vinden 5

9. Als ik 80 ben...	
a. Dans ik nog steeds, ik ga door tot de laatste snik	7
b. Dan zou het leuk zijn als ik nog kon dansen	5
c. Ben ik gestopt met dansen en dat is goed zo	3
d. Dan dans ik al lang niet meer, dat was een hobby van vroeger	1
10. Ik ben...	
a. Financieel volledig onafhankelijk van het dansen	1
b. Financieel en geestelijk geheel afhankelijk van het dansen	7
c. Financieel redelijk afhankelijk van het dansen	5
d. Iemand die een beetje bijverdient met dansen	3
11. Optreden is voor mij...	
a. Soms een noodzakelijk kwaad, soms leuk	3
b. Iets waar ik heel goed buiten kan	1
c. Ik kan niet zonder de aandacht van het publiek en de schijnwerpers	7
d. Vind ik eigenlijk best leuk om te doen	5
12. Mijn woning...	
a. Ziet er uit als een strakke toonzaal	1
b. Herinnert de bezoeker niet 1-2-3 aan het feit dat er een buikdanseres woont	3
c. Is een leuke mengeling van gewone meubelen en Oosterse parafernalia	5
d. Is eigenlijk een paleisje uit 1001-nacht	7
13. Als ik toevallig in een Turks restaurant ben en ik hoor muziek dan...	
a. Spring ik op en geef gelijk een show weg	7
b. Heb ik moeite om te blijven zitten	5
c. Denk ik: leuk, Arabische of Turkse muziek!	3
d. Doet me dat absoluut niets	1

Heb je tussen 85-101 punten:

Buikdans is je lust en je leven. Je leeft ervan of je leeft ervoor. Voor jou is er nauwelijks iets leukers en mooiers te bedenken dan buikdanseres te zijn. In feite kun je niet zonder en wil je niet zonder. Maar: er zijn echt wel andere dingen in het leven die de moeite waard zijn, besef je dat weleens?

Heb je tussen 60-84 punten:

Buikdans is erg belangrijk voor je. Je beleeft er veel plezier aan en je leven zou er een stuk vervelender uitzien als je niet zou dansen. Maar je weet ook heel goed dat er andere zaken zijn die ook heel leuk zijn.

Heb je tussen 40-59 punten:

Buikdans is voor jou een plezierige hobby die een aardige maar niet heel grote plaats in je leven inneemt. Een lesje per week is voldoende voor jou, daarnaast zijn er nog zoveel andere interessante hobby's en interesses.

Heb je minder dan 30 punten:

Buikdans is hoogstens iets wat je als een neven-hobby doet. Je vindt het best leuk maar als je het nooit meer zou doen: ook goed. Toch wel jammer eigenlijk want als je er meer in zou storten zou je er pas achter komen hoe leuk het eigenlijk is!

Peter Verzijl

☪ Goud of geluk, deel 2 ☪

Uren later werd Elisa wakker gemaakt door Natalya. Ondanks alles was ze toch in slaap gevallen, met haar kleren nog aan en de make-up nog op haar gezicht. Haar kussensloop was nat en smerig van de tranen en de uitgelopen mascara.

“Darling!”. Natalya boog zich over haar heen en schudde aan haar schouders. “Word wakker!”

Laat me met rust, wilde Elisa roepen, maar ach, wat maakt het allemaal nog uit, dacht ze, nog half in die andere wereld waarin ze de werkelijkheid had trachten te ontvluchten. Natalya kon er ook allemaal niets aan doen. Ze had natuurlijk altijd al gelijk gehad. Zij kon het werk aan, omdat zij er op een realistische manier tegenaan keek, in tegenstelling tot Elisa zelf. Ze kwam overeind en veegde met de rug van gezicht over haar ogen, wat de schade nog verergerde. Natalya leek het niet te zien.

“Darling, je bent een genie!”. lachte ze en plofte naast Elisa neer op het bed. “Kijk eens, kijk toch eens!”. Ze liet een handvol bankbiljetten zien. “Allemaal fooi, ik hoefde er helemaal niets voor te doen! Allemaal van jouw aanbieder”.

“Nee, echt niet”, ging ze door toen ze de blik van afschuw op Elisa’s gezicht zag. “Hij is met niemand anders gegaan, echt niet. Hij wil alleen jou!”

Het hele verhaal was dat, nadat Elisa zo overstuur was weggelopen, de manager onmiddellijk naar Jabir was toegelopen om zijn excuses aan te bieden. Hij zou Elisa op staande voet ontslaan, omdat hij niet accepteerde dat zijn beste gast zo onbeschoft werd behandeld. Met een subtiel gebaar had hij Natalya naar Jabir toegestuurd en een ander meisje had hij opgedragen zo snel mogelijk een optreden te verzorgen om de rest van de gasten af te leiden. Maar Jabir was helemaal niet kwaad geweest en had de manager op het hard gedrukt om niets te ondernemen tegen Elisa. “Zij is een goede vrouw”, had hij gezegd, “Ik ben slecht geweest”. Hij keek naar de grond. “Ik heb haar geen respect betoond”.

Natalya was met stomheid geslagen. Dat een Arabier in het openbaar toegaf dat hij ongelijk had en nog wel met een bediende erbij, dat had ze nog nooit meegemaakt. Dat kon maar één ding betekenen. Hij was nog een uurtje blijven zitten en had Natalya en de andere meisjes gedachteloos overladen met fooien en

champagne, voordat hij door de manager en de eigenaar van de club naar de deur werd begeleid. De eigenaar had opgelucht gekeken en de manager had Natalya geruststellend toegeknikt toen hij langs liep.

“Dus - dus je denkt dat ik niet weg hoef?” stamelde Elisa.

“Tuurlijk niet! Ze hebben een probleem met Jabir als jij er niet meer bent de volgende keer dat hij hier is. En weet je hoeveel Jabir hier uitgeeft? En hoeveel invloed hij en zijn vader hier hebben?”. Ze lachte. “Als Jabir het wil, dan wordt de vergunning van de club zo ingetrokken”.

Elisa begon nu weer te huilen en viel Natalya om de hals. “Ik ben zo blij, zo gelukkig!”

“Ga jij nu eerst maar eens je gezicht wassen, anders zie je er vanavond niet uit”.

Elisa’s gezicht lichtte op. De gedachte aan haar optreden de vorige avond deed een warme gloed door haar lichaam stromen. Het applaus, de muzikanten, de muziek, de dans! Ze begon weer te praten, maar Natalya duwde haar glimlachend naar de douche. Toen Elisa daaronder vandaan kwam, was Natalya al in diepe slaap. Er lag een tevreden glimlach over haar gezicht en overal op de grond lagen bankbiljetten.

Natalya trakteerde de volgende dag op een lunch in het grote winkelcentrum, de Dubai Mall. Het bleek heel goed mogelijk om samen, als vrouwen onder elkaar, de stad in te gaan, al sloegen ze voor de vorm een doek om hun hoofd. In het winkelcentrum zag je weer, net als op het vliegveld, de hoge plafonds, de statige bogen en de marmeren trapleuningen. Natuurlijk waren er nergens echte trappen te bekennen, er waren alleen roltrappen en even verderop waren de liften, voor als je teveel gekocht had om nog te kunnen dragen op de trap. Niet dat je dat zelf hoefde te doen. Elke winkel had bedienden die wilden helpen en die je desnoods terug naar je hotel chauffeerden.

“Je brengt me geluk, darling”, zei Natalya toen ze aan een beker bubble tea zaten. “Ik heb nog nooit zoveel verdiend als sinds jij hier bent”.

“Het gaat toch niet allemaal om geld!”.

Natalya verslikte zich bijna in haar drankje.
“Het gaat niet allemaal om geld? Kijk eens om je heen, darling!”

Het was inderdaad allemaal oogverblindende luxe, daar om hen heen. Winkels met juwelen die zo duur waren, dat Elisa er nooit, nee, nooit van haar leven mee over straat zou durven gaan. Winkels met tafels van meer dan honderdduizend dirham. Alsof zij daar ooit een glas op neer zou durven zetten!

“Ik ben blij met wat ik met mijn dansen verdien, hoor”. Zij had dat allemaal niet nodig, want ze was gewend eenvoudig te leven.

“Wacht maar af! Als je eenmaal aan het geld gewend bent, dan wil je steeds meer!”

Elisa knikte haar glimlachend toe. Het had geen zin om hierover in discussie te gaan. Misschien kwam Natalya nog wel een keer tot inzicht.

Terug in het hotel wachtte een verrassing. Er waren rozen bezorgd en een grote doos chocola. De cadeaus gingen vergezeld van een briefje. “Sorry, duizend maal sorry. Ik hoop dat je me wil vergeven. Jabir”.

Natalya sprong op en neer van opwinding. “Ik wist het, ik wist het”.

Elisa kromp ineen. Ze had geprobeerd het voorval te vergeten. “Hier, neem jij het maar”, zei ze en overhandigde de rozen en de chocola aan Natalya. Niet dat dat wat uitmaakte, want die zette de rozen natuurlijk overal in hun kamer neer. Acht vazen had ze nodig, die ze gelukkig beneden in het hotel kon lenen.

Niemand repte met een woord over het voorval toen ze 's avonds weer in de club verscheen. Elisa had er tegenop gezien, maar het podium lokte. In haar dans kon ze zich helemaal geven, ze voelde zich als een godin in andere sferen en ze werd er nog voor betaald ook! De volgende dag schreef ze een uitgebreide mail aan Angela om haar te bedanken voor haar bemiddeling en om haar te vertellen hoe geweldig ze het had. Van de gebeurtenis met Jabir vertelde ze niets, om haar niet ongerust te maken, maar het was alsof Angela iets voorvoelde.

“Doe maar rustig aan, meisje en laat je niet gek maken. Zo'n club kan een echte slangenkuil zijn”, mailde ze terug.

De rust was inderdaad van tijdelijke aard. Twee dagen later kwam Jabir weer binnen met

zijn gevolg. Nerveus probeerde Elisa hem te negeren, maar de manager kwam naar haar toe en vertelde haar naar Jabir te gaan.

“Doe ditmaal rustig aan, Elisa. Ik houd je in de gaten”.

Bevend kwam ze bij het tafeltje aan, maar tot haar grote opluchting zat Natalya daar ook. Jabir keek haar vriendelijk aan. “Natalya heeft toegestemd je chaperonne te zijn, dan hoeft je niet meer bang te zijn dat er wat gebeurt”, sprak hij geruststellend en wees haar haar plaats.

In het begin verliep de conversatie voornamelijk via Natalya.

“Vertel haar dat ik vreselijke spijt heb”.

“Vraag haar of ze me wil vergeven”.

“Vertel haar dat haar schoonheid mij heeft verblind”.

“Zeg haar dat haar dans mijn hart heeft beroerd”.

Na een uur keek Elisa hem in de ogen. Hij beantwoordde haar blik open, zonder reserve. Er spraken warmte en oprechtheid uit zijn blik. Ze glimlachte zwak naar hem en dit kleine gebaar deed zijn gezicht helemaal oplichten. Hij straalde, alsof ze hem de wereld had geschonken. Bijna wilde hij haar hand grijpen. Hij had hem al half uitgestoken, maar beheerste zich en stopte zijn hand in de mouw van zijn wijde gewaad.

“Mijn engel is niet meer kwaad”, sprak hij blij tegen Natalya, die een hand op zijn arm legde en knikte.

Jabir bleef niet lang meer, maar voordat hij ging greep hij een stel bankbiljetten voor een fooi. Natalya pakte het geld aan, maar Elisa deinsde terug en werd bleek. “Nee”, zei ze “Ik wil je geld niet”.

Natalya boog zich over naar Jabir en trok het geld uit zijn hand. “Ja hoor, ze wil het wel”, zei ze, “ik geef het wel aan haar”.

Ze werd boos op Elisa toen Jabir weg was. “Wat is dat met jouw trots? Je bent nog erger dan een Arabier. Je bent hier toch om te werken? Voor hem maakt het geld geen enkel verschil”.

“Ik wil zijn geld niet”, monkelde Elisa.

“Dan geef je het aan iemand anders”.

Elisa knikte. Natalya had weer eens gelijk. Ze zou het geld opsturen naar Angela, die kon het vast wel gebruiken.

Bijna dagelijks kwam Jabir nu naar de club en dan herhaalde zich het hele ritueel. Elisa begon zich nu steeds meer ontspannen te voelen in zijn gezelschap en kon ook zijn fooi nu aannemen. Van de andere gasten nam ze per slot van rekening ook fooien aan, dus waarom niet van hem?

In het weekend waren de muzikanten weer gekomen en ze had zichzelf op het podium opnieuw overtroffen. De manager stond te glunderen naast het podium en nam naderhand van alle kanten complimenten voor de show in ontvangst. De chemie tussen Aziz en haar had de hele atmosfeer in de club opgeladen. Ze voelde zijn ogen in haar rug prikken toen ze nadien naar Jabirs tafeltje liep. Ze vond het ook jammer; liever had ze nog wat met Aziz gesproken. Toen hij later langs liep, op weg naar de uitgang, wierp hij een broeierige blik op Jabir, die doordringend terugkeek.

Twee dagen later lag er een briefje voor haar bij de receptie: “Ik heb volgende week een optreden bij het Bedoeïenenkamp en zoek een danseres. Bel me zo gauw mogelijk. Aziz”. Bijgesloten was een dvd van Selena Amir met traditionele dansen. Elisa rende naar boven om hem te bekijken. Dit was een andere stijl dan die ze normaal danste. En die kostuums! Prachtig, maar het zag er totaal anders uit dan wat ze in de kast had hangen. Het waren tribale kostuums, kleurrijk en van zware stof. Op de borst, aan de oren, aan de armen en aan de enkels had Selena zware, metalen sieraden.

“Dit is geen toeristenshow”, had Aziz nog geschreven, “maar een exclusieve show voor de Emirati zelf”.

Natuurlijk belde ze Aziz meteen: “Ja, ik wil!”

“Geweldig!”

“Maar ik heb geen kostuum!”

“Ik zoek iets wat je kunt lenen”.

“En ik ken die stijl niet. Die ritmes zijn zo anders!”

“Je hebt nog meer dan een week om te

oefenen. Daarvoor heb ik je de dvd gestuurd”.

Dezelfde dag nog liet Aziz haar een kostuum bezorgen. Het was een enorme tegenstelling met de glamoureuze kostuums die ze normaal droeg. Er zat geen enkele paillet op dit kostuum, maar de verschillende rokken, die ze allemaal over elkaar moest dragen, waren geborduurd met fijne steekjes kleurrijk garen. Toen ze het kostuum aantrok kreeg ze meteen aan ander gevoel. Ja, ze had er zin in. Maar zonder oefenen zou het niet gaan. Dagen achter elkaar speelde ze nu de dvd af, met de hypnotiserende slangenbezweerdersfluit en de meeslepende drums. Natalya werd er stapelgek van, maar maakte er geen probleem van. Dankzij Elisa zat ze nu elke avond bij Jabir, die flinke fooien gaf en hen overlaadde met champagne, bloemen en bonbons.

Even twijfelde Elisa nog of ze wel vrij zou kunnen krijgen, maar ook dat had Aziz geregeld. Toen ze vroeg hoe hij dat voor elkaar had gekregen, wuifde hij het weg. Hij was bevriend met de manager, zei hij.

Donderdagmiddag belde de portier naar boven. Aziz stond voor de deur met een jeep. Vijf minuten later werd er aangeklopt door de Libanese bediende die haar koffer met het kostuum en de sieraden kwam ophalen. Door dat alle armbanden, enkelbanden, hangers, ceintuurs en kettingen van massief zilver waren gemaakt, was die vreselijk zwaar. Elisa sloeg een doek om haar hoofd en wuifde Natalya gedag die vanaf bed terugzwaaide en haar veel succes wenste. Met een vette knipoog, want het was haar niet ontgaan hoe Elisa naar Aziz had gekeken. Elisa bloosde, maar zei niets. Ze liet haar dag niet bederven.

Tot haar grote verbazing zat Aziz zelf achter het stuur van de woestijn jeep. Het zag er stoer uit, dat wel, maar waarom had hij geen chauffeur? Zou hij die niet kunnen betalen? Als muzikant zou hij toch wel genoeg verdienen? Misschien moest ze aanbieden de benzine te betalen.

“Ik rijd liever zelf”, zei hij toen hij haar vragende blik zag. “Bovendien wil ik met jou alleen zijn”. Hij keek haar zo broeierig aan met zijn donkerbruine ogen dat ze tot diep in haar hals rood kleurde. Een warme gloed doortrok haar lichaam. Ze sloeg haar ogen neer en plukte aan haar jurk toen ze naast hem plaats nam.

“In de club heb ik nooit tijd om met je te praten, want je zit altijd met die patser Jabir te

drinken”, zei hij. Verbeelde ze zich dat nou of klonk er echt jaloezie door in zijn stem?

“Jabir is heel aardig hoor”, zei ze. Niet dat ze een spelletje wilde spelen, maar Jabir was de laatste weken echt heel aardig en voorkomend geweest tegen haar. Hij was een echte gentleman, die zijn uiterste best deed haar het voorval te doen vergeten.

“Oh ja”, antwoordde Aziz, “Denk je dat ik niet gemerkt heb wat er gebeurd is in de separé, de eerste avond dat we samen optraden?”

Elisa zei niks.

“Heel Dubai weet wat er destijds gebeurd is. Die vent heeft je bijna verkracht notabene en jij doet net alsof het normaal is!”

“Hij heeft zijn excuses aangeboden”. Elisa keek opzij. Aziz was echt niet eerlijk nu.

“Veel meisjes in de club zijn nu eenmaal erg gemakkelijk”, zei ze, “Hij kon niet weten dat ik anders ben”.

Aziz beet zijn lippen strak op elkaar. “Als hij nog een keer aan je zit, dan zet ik het hem betaald. Hij hoort respect voor je te hebben. Jij bent de beste danseres van de stad!”

Elisa antwoordde niet meer. Ze was verward door zijn uitbarsting. Misschien was het toch niet zo'n goed idee geweest om alleen met hem weg te gaan. Was dat eigenlijk wel respectabel hier?

“Je hoeft niet bang te zijn voor mij”, zei Jabir alsof hij haar gedachten kon lezen. “Ik heb nog nooit een vrouw kwaad gedaan. Als je bij mij bent, ben je veilig”.

Ze reden nu de stad uit en de geasfalteerde weg hield plotseling op. Dwars door het okergele zand reden ze, dat aan alle kanten hoog opstoot en Elisa bijna de adem benam. De hemel stond strakblauw en wolkeloos boven hen. Behalve zand en stenen was er verder niets te zien, of het moest een snelle beweging zijn vanaf een steen naar het zand. Een vogeltje? Een muisje?

Aziz wees haar op een stip die verderop hoog in de lucht rond cirkelde. Het was een gier, op zoek naar slachtoffers van de woestijn. Ze passeerden vijf kamelen met kleurige dekken, waarop mannen zaten in lange, witte gewaden, met de traditionele hoofdsjaal en de daar

omheen geknoopte doek.

“Ik dacht dat alleen toeristen hier op kamelen reden”, zei ze verbaasd.

Aziz lachte. “Dacht je dat je alles wist, kleintje?”

“Nou ja!”. Een beetje verontwaardigd was ze wel, na deze terechtwijzing.

Hierdoor lachte Aziz nog harder. “Er is veel wat jij niet weet, geloof mij!”

Elisa keek hem vanuit haar ooghoeken aan en besloot met hem mee te lachen. Hij zag er leuk uit als hij plezier had en zijn lach was aanstekelijk. Maar zonet, toen hij nog boos gekeken had, had hij er ook leuk uitgezien. Alhoewel leuk niet het juiste woord was. Opwindend, dat kwam dichterbij in de buurt.

In de verte verscheen nu donkere silhouetten. Palmbomen tekenden zich af tegen de lucht. Even later reden ze het Bedoeïenenkamp binnen. Aziz parkeerde de wagen vlak naast de grote tent. Er stonden lange, lage tafels in, gewoon op het zand. Aan beide kanten van deze tafels lagen matrassen met kleurige kussens. Personeel liep af en aan om kleden neer te leggen, kussens te schikken en karaffen water op de tafels te zetten. In het midden van de tent stond een groot, vierkant podium dat met eenvoudige planken in elkaar was gezet. Er lagen tapijten op en er stonden krukjes klaar voor de muzikanten.

“Kom, ik breng je naar je tent, dan kun je je verkleden”, zei Aziz en leidde haar weg. Hij bukte zich om het tentdoek terug te slaan en zette Elisa's koffer neer. “Ik kom je over een uurtje ophalen”, zei hij. Hij wees haar twee lange stokken die binnen lagen. “Als je die kruiselings voor je tent ingang legt, weet

iedereen dat ze je niet mogen storen”. Elisa knikte dat ze het begrepen had. Ze liet zich zakken op een matras met een kleurrijk gestreepte omslag en keek om zich heen. Zand, zand, zand, overal was zand! Er lag niet eens een zeildoek op de grond. Hoe moest ze zich in vredesnaam verkleden zonder dat er zand in haar kleren en haar haren kwam? Ze kwam tot de conclusie dat ze maar beter kon accepteren dat dit onmogelijk was. Gelukkig was de tent aardig hoog; ze kon rechtop staan. Zo goed en zo kwaad als het ging, hees ze zich in het kostuum. Eerst de lichtgroene katoenen pofbroek, daaroverheen de zware zwartrode rok, de bloes met de pofmouwjes en daar overeen weer een hes en niet te vergeten alle zilveren gespen, armbanden en riemen die zorgvuldig vastgezet moesten worden, want stel je voor dat die er tijdens het dansen, voor het oog van het publiek, eraf zouden vallen!

“Elisa?” Aziz stond voor de tent.

“Kom binnen, ik ben klaar”.

Aziz sloeg het tentdoek opzij en kwam binnen. Ook hij had zich verkleet. Hij droeg nu een rood-witte combinatie van broek, overhemd en hes en op zijn hoofd een rode fez. Hij zag er opgewonden uit. “Ze hebben wel twintig artiesten ingehuurd, vandaag!” Hij keek haar even bewonderd aan, tot zijn oog viel op haar hoofdtooi.

“Nee, dat is niet goed hoor, dat dragen we hier anders. Sta me toe”. Hij maakte voorzichtig de zilveren clip in haar haar los, maar kon niet voorkomen dat haar borst zijn bovenarm raakte. Er ging een schok door Elisa heen en ze hield haar adem in. Aziz scheen niets gemerkt te hebben. “Zo, dat is beter. Kom”.

Uit de grote tent kwam al muziek. Filipijnse en Libanese bedienden liepen af en aan met schalen om de gasten die half liggend op de kussens en matrassen aan de lage tafels zaten, te bedienen. Op het podium was een ensemble aan het spelen en een folklore groepje stond klaar om op te treden. Aziz nam haar mee naar de artiestentafel achter in de tent. Ook deze tafel was overladen met schalen eten en er stonden karaffen en glazen, maar Elisa peinsde er niet over om wat te eten. Ze had een keer opgetreden met een volle maag en dat was haar niet bevallen. Ze had vreselijke steken gevoeld en het had haar grote moeite gekost te blijven lachen. Aziz vond dit erg grappig en nam een handvol noten. De sfeer was ontspannen, maar

tegelijktijd vol verwachting. Elisa was gespannen en nerveus, maar niet op een vervelende manier. Ze vertrouwde op Aziz, die naast haar zat en kracht uitstraalde. Hij zou haar er doorheen slepen, daar twijfelde ze geen moment aan. En toen ze eenmaal op het podium stond, werd ze onmiddellijk in de dans gezogen. Aziz danste om haar heen, met nog drie andere muzikanten. Hij had zijn darbuka aan een touw om zijn nek gehangen en sloeg daar zulke hypnotiserende ritmes op, dat ze bijna in trance raakte. Al haar bewegingen, hoe anders ook dan haar normale dans, gingen vanzelf. Het was alsof de muziek en de zwaarte van haar kostuum haar vanzelf voorschreven hoe ze zich moest bewegen. Het publiek, dat toch vrij rumoerig was geweest tijdens de vorige shows, klapte de ritmes mee. Velen waren opgestaan en dansten mee. Halverwege de dans ving ze Aziz' blik, die zo intens was, dat ze door haar hele lichaam tintelingen kreeg. Ze voelde haar borsten opzwellen alsof ze zich uit haar bovenstukje wilden worstelen. Onwillekeurig bracht ze een hand naar haar top om te voorkomen dat die open zou springen.

Toen de show was afgelopen en ze het applaus in ontvangst hadden genomen, pakte Aziz haar hand en hielp haar het podium af. Ze keek hem aan en even leek het alsof de tijd stil stond, alsof ze samen met hem in een levensgrote, geluidloze luchtbel stond en alsof de rest van de wereld verdwenen was. Hun blikken werden naar elkaar toegezogen en de tijd leek opgelost in het niets. In deze tijdloosheid was ze zich alleen nog maar bewust van hem; zijn lichaam en de ruimte er omheen die haar zo onverbiddelijk aantrok. Zonder te spreken liepen ze hand in hand naar de artiestentafel, waar ze zeker een kwartier bleven zitten zonder een woord te zeggen. Aziz' hand lag vlak naast de hare op tafel en hoewel hun handen elkaar niet raakten, was het of de ruimte ertussen geladen was. Na verloop van tijd schonk Aziz hen een glas honingwijn in en leerde hij haar de waterpijp te roken. Hij nam een slangetje in de mond en zij een ander en samen zogen ze de rook naar binnen, die een rozensmaakje had. Ze hadden nog steeds niet veel gesproken en het leek alsof ze elkaar voortdurend per ongeluk aanraakten. Dan weer raakte zijn been bij toeval het hare en dan weer legde ze zonder het te willen haar hand op zijn arm. Elke keer weer keken ze elkaar dan verschrikt aan, waarna Elisa haar ogen neersloeg. Ongemerkt werd het later en later. De tafel werd leeggehaald, de gasten waren vertrokken en een bediende trok het tafelkleed weg.

“Kom, we moeten gaan”, zei Aziz en hielp haar overeind. Ze knikte. Was ze dronken, gehypnotiseerd? Ze voelde zich vreemd, maar vertrouwd. Buiten vonden ze een diepdonkere hemel met duizenden sterren boven zich. Aziz trok haar tegen zich aan en ze legde haar hoofd tegen zijn schouder.

“Vanaf die ster kijken ze nu naar ons”, zei hij en wees een heldere, fonkelende ster aan. Hij draaide zijn hoofd naar haar toe en haar adem stakte.

“Geloof je in liefde?” vroeg hij en ze knikte. “Hoe zeg je I love you in het Nederlands?”. Maakte hij een grapje of was hij serieus? Ze stonden nu voor de tent waar Elisa's spullen nog lagen. “Wil je dat ik dat tegen je zeg?” Ze keek hem aan met open blik, voor zover dat mogelijk was na al die honingwijn. Hij draaide haar naar zich toe en pakte haar bovenarmen beet. “Ja, dat wil ik”. Hij nam haar gezicht tussen zijn handen en drukte zijn lippen op de hare. Elisa schoof de tentdoek opzij en trok hem naar binnen, de matras op.

“Wacht”, zei hij en legde de stokken kruiselings voor de ingang.

“Nee”, zei Elisa en trok hem weer terug, boven op zich. “Ik wil niet meer wachten”. Ze gaf zich over aan hem en zijn opzweepende, hypnotiserende ritme en ze vertelde hem meerdere keren wat I love you in het Nederlands is.

Toen het licht begon te worden, stond Aziz op. “Kleed je aan, ik breng je naar je hotel”.

In de jeep vroeg ze Aziz naar zijn vorige vriendinnen. Een bitter lachje speelde om zijn mond. “Weet je hoeveel goudzoeksters hier naar de Emiraten komen, alleen om een rijke sjeik aan de haak te slaan?”. Hij zweeg even. “Denk je nu echt dat die vrouwen een muzikant zien staan?”

Dat herinnerde Elisa aan haar eerdere voornemen. “Hoeveel krijg je van mij voor de benzine?”

“Wat? Ik neem geen geld van een vrouw aan. Geen sprake van!”. Oh, dat was die eeuwige trots weer van die Arabieren. Hij wilde niet toegeven dat hij het geld nodig had. Toen ze elkaar voor het hotel ten afscheid kusten - in de auto, want op straat zou teveel opzien baren - schoof ze een briefje van honderd dirham in zijn zak.

Natalya zat meteen rechtop in bed toen ze de

kamer binnen kwam en ze moest alles vertellen. “Je bent verliefd”, riep Natalya uit.

Elisa bloosde. “Ik ga proberen nog wat te slapen”, zei ze en trok de lakens over zich heen.

’s Avonds was ze in de wolken. Ze lachte tegen iedereen en het was alsof ze de warmte van Aziz’ huid nog op de hare kon voelen. Jabir was blij verrast door haar uitstraling en durfde zelfs haar hand vast te pakken dit keer. “Waarom gaan jullie dit weekend niet mee op mijn jacht”, vroeg hij. “Gewoon een eindje varen”.

“Ja”, riep Natalya en sprong op, “Elisa, zeg ja!”

Maar Elisa schudde glimlachend haar hoofd. Wie weet wat voor plannen Aziz had. “Nee, ik kan niet”, antwoordde ze Jabir.

“Het geeft niet”, sprak hij teleurgesteld en hij bestelde nog een nieuwe fles champagne.

Toen ze later terug in hun kamer waren, was Natalya natuurlijk boos. “Darling, ben je gek geworden? Jabir is serieus met jou. Ik heb hem niet meer met een andere vrouw gezien sinds jij hier bent”.

“Neem jij hem maar als je hem zo geweldig vindt”.

“Hij wil mij alleen met jou erbij”. Natalya stootte haar aan. “Stel je voor, hij mag vier vrouwen hebben. Hoe leuk zou het zijn als hij met ons allebei zou trouwen? Wat zouden we een lol hebben. Overdag lekker shoppen en ‘s avonds onze sjeik vermaken en cadeautjes krijgen”.

“Ik ben nu met Aziz, Natalya”.

“Houd op zeg, doe niet zo kinderachtig. Denk liever aan je toekomst!”

“Ik ben verliefd!”. Elisa schreeuwde het bijna uit. Waar bemoeide Natalya zich mee?

“Sorry, darling”. Natalya sloeg haar arm om Elisa’s schouder toen ze zag hoe serieus Elisa was. “Jij wilt Aziz. Dan neem je Aziz”. Ze zuchtte. “Wil je dan echt dat je kinderen in armoede opgroeien?”

“We kunnen toch optreden? We kunnen rond toeren”.

“Nogal gemakkelijk met kleine kinderen erbij”, zei Natalya, maar daar liet ze het bij. Ze misgunde Elisa het geluk echt niet.

De volgende dag had Aziz echter nog steeds niet gebeld. Hij had haar nummer toch wel? Zij had hem destijds gebeld toen hij dat briefje bij de receptie achterliet, dus hij zou het moeten hebben. Waarom hadden ze niks afgesproken toen hij haar hier afgezet had? Ze zou hém kunnen bellen natuurlijk, maar dat mocht niet van Natalya.

“Je gaat niet achter een man aanlopen, begrijp je mij?” zei ze. “Je kunt krijgen wie je hebben wil, laat hij jónu maar bellen”.

Elisa knikt instemmend. Overmorgen zou hij trouwens weer komen spelen hier, dan zouden ze het uitspreken. Ze haatte die onzekerheid.

“Denk je dat ik zijn respect verspeeld heb door met hem naar bed te gaan?” vroeg ze de volgende dag aan Natalya, toen ze nog steeds niets had gehoord.

“Welnee darling”, zei Natalya geruststellend. “Onder artiesten geldt een heel andere code dan onder doorsnee Arabieren. Relaties tussen artiesten zijn heel normaal”. Maar Elisa zag dat Natalya aarzelde voordat ze dit zei.

Zoals gewoonlijk zaten zij en Natalya bij Jabir toen de muzikanten binnen kwamen, een paar dagen later. Elisa rekte zich zo onopvallend mogelijk uit om Aziz te kunnen zien. Hij was er niet bij. Het was alsof de grond onder haar voeten wegzakte. Ze voelde al het bloed uit haar hoofd wegtrekken. Bijna was ze flauw gevallen. Toen ze zich na haar show verkleedde, kwam Natalya haar achterna rennen, de kamer binnen.

“Je gaat niet huilen, hoor. Je gaat niet huilen om een man. Ik verbied het je!”

“Er moet toch een verklaring zijn! Misschien is er iets gebeurd?”. Elisa’s stem klonk zwak en onzeker.

“Oh, darling!”. Elisa omhelsde haar even. “Kom, Jabir zit alleen”.

Samen liepen ze weer naar hem toe. Jabir was tenminste iemand die je kon vertrouwen. Iemand uit een goede familie, een graag geziene gast. Een rijke gast. En iemand die

haar respecteerde.

“Je lippen zijn als bloemblaadjes”, zei hij toen hij haar haar glas overhandigde. En toen: “Ik heb een verrassing voor jullie”. Hij haalde twee kleine doosjes uit de zak van zijn gewaad en overhandigde ze aan haar en Natalya. Natalya slaakte een kreetje van opwinding.

“Jabir, I love you!”

Jabir lachte. “Kijk nou eerst maar eens wat erin zit”.

Hij had voor allebei de vrouwen een gouden ring gekocht, met een briljant erin van wel honderd karaat. “Als jullie volgend weekend met me meegaan naar mijn jacht, dan heb ik meer voor jullie”.

Natalya kneep Elisa nu zo hard dat ze een gil bijna niet kon inhouden. Ze keek kwaad naar Natalya, maar die zag er zo opgewonden uit, dat ze desondanks moest lachen. Natalya knikte heftig en Jabir keek haar vragend aan.

“Ik smeeek je, mijn schoonheid. Mijn wereld is duister zonder jou. Jij bent mijn zon, mijn ster!”

Elisa sloeg haar ogen neer. Waarom niet? Wat was er eigenlijk mis met Jabir? Ze kon zich nog goed de eerste avond herinneren, dat ze zich opgewonden had gevoeld, ook al had ze niet gewild dat hij haar kuste.

“Ja, dat lijkt me fantastisch”, zei ze toen en Jabir en Natalya vielen elkaar van vreugde in de armen.

“Champagne”, zei Jabir en liet de bediendes aan komen draven met schalen met vis, vers fruit, vijgen, dadels, verse groenten en couscous. De manager keek glimlachend toe, toen hij zag hoe zijn beste klant en zijn beste danseres de omzet lieten stijgen. Dat dat nog maar lang zo door mocht gaan!

De dagen gingen voorbij. Elisa hoorde niets meer van Aziz.

Wordt vervolgd...

Roelien Reinders

(Foto's CC BY-NC-ND 2.0 Tjololo Photo, CC BY-SA-2.0 Frech, CC BY-NC 2.0 Melissa Maples)

